

[Ministeren for offentlige arbejder.]

Det er jo rigtigt, at det ikke er de store problemer — hr. Gudme var inde på det — men små ting har jo også ret, og sådan som forholdene er nu, er det et lovgivningsanliggende, hvis jeg vil have det ændret.

Med hensyn til de ca. 50.000 kr., der kommer ind ved salg af glemte sager, er mit forslag, at det går til statsbanerne. Der er jo så mange velfærdsforanstaltninger — nu forstår jeg, der både er orkestre og andre ting — så det kan måske være svært at finde det sted, hvor pengene skal hen. Men hvis man alligevel vil drøfte lovforslaget i udvalget, vil jeg da være lydhør over for, om der kan være et formål, der er bedre end statsbanernes kasse. Indtil videre holder jeg fast ved, at det vist er det rimeligste sted, de går hen.

Så må jeg måske sige til hr. Henning Philipsen, at takstpolitik falder nu lidt uden for det sikkerhedsmæssige, som her er til behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om offentlige arbejder. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om luftfart.

(Lovforslaget (nr. 54) findes i tillæg A. sp. 909, fremsættelsen i tidenden sp. 836).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Otto Mørch (S):

Socialdemokratiet kan tiltræde begge de foreslåede ændringer af lov om luftfart. Vi

er enige med ministeren i, at der nu må tilvejebringes den fornødne lovhjemmel til, at også personalet i ikke-offentligt drevne lufthavne kan foretage de fornødne eftersyn til sikring af lufttrafikken.

Vi finder det også rigtigt, at det personale, der skal medvirke, skal godkendes af politiet, da det jo kommer til at beskæftige sig med politimæssige kontrolopgaver.

Desværre må vi konstatere, at aktuelle flykapringer fortsat gør det nødvendigt med en meget skærpet kontrol af vore lufthavnsområder.

Jeg håber gennem den nu udvidede ordning, at man kan undgå væsentlige forstyrrelser og væsentlige gener ved lufttrafikafviklingen.

Den anden ændring af lov om luftfart er der lidt penge i, om end den er af beskedent omfang. Der bliver nu mulighed for at opkræve afgift for den hjælp, der af staten ydes luftfarten ved forskellige former for sikringstjeneste. Jeg tænker her på flyveleder-, radio- og vejrtjeneste ud over det egentlige danske flyvekontrolområde, hvor vi jo i forvejen har en form for afgiftsdækning. Vi får nu mulighed for omkostningsdækning i forbindelse med udgifter, vi har til de luftfartshjælpe midler, vi stiller til rådighed i Grønlands- og Færøområdet.

Vi kan altså anbefale begge de foreslåede ændringer.

Glensgård (FP):

Det af ministeren for offentlige arbejder stillede forslag om ændring af lov om luftfart omfatter reelt to ændringer.

Ændringen af § 70 a, stk. 4, giver mulighed for kontrol af passagerer og gods af ikke-politiuddannet personale.

Med den udvikling, som flykapringerne har taget, må udvalget, som skal behandle denne sag, arbejde hurtigt. Fremskridtspartiet ser med tilfredshed på, at politi frigøres til andet arbejde, hvilket måske igen kan give den danske borger mulighed for at bevæge sig på offentlig gade efter lygtetændingstid.

[Glensgård.]

Personalet på de mindre lufthavne kan, som ministeren bemærker, udføre den kontrol af passagerer og gods, som er nødvendig for, at disse grufulde flykapringer undgås.

Den anden ændring, der vedrører § 71, går i sin korthed ud på, at luftfarten selv skal betale for sine egne tjenesteydelser, og dette er blevet særdeles godt modtaget i min gruppe.

Jeg skal derfor anbefale lovforslaget til hurtig udvalgsbehandling.

Holmberg (V):

Lovforslagets egentlige begrundelse er jo, at der fortsat består en trussel mod luftfartens sikkerhed som følge af voldshandlinger, og det er desværre rigtigt, at vi i den moderne tid har set meget af det bekræftet på en tragisk måde.

Det er altså begrundelsen. Men så må vi indrømme, at det medfører en del ændringer i luftfartsloven både med hensyn til, hvem der skal betale, og hvem der kan bemyndiges til at udføre kontrolopgaverne.

I den nuværende § 70 a, stk. 4, står der herom, at kontrollen kan foretages af andre myndigheder end politiet. Her foreslås en tilføjelse: „samt af flyvepladsens personale“. Jeg vil finde dette rigtigt og kan anbefale det.

Men så melder afgiftsspørgsmålet sig. Afgifter for statsejede flyvepladser opkræves nu efter regler fastsat af ministeren for offentlige arbejder, og afgifterne skal godkendes af finansudvalget. Det foreslås, at dette bliver stående.

Men så kommer det nye, at der endvidere kan opkræves afgifter til dækning af udgifterne ved anlæg og drift af andre hjælpemidler i luftfartens tjeneste, og at afgiften påhviler ejeren eller brugeren af såvel danske som udenlandske luftfartøjer ved flyvning i det område, hvor hjælpemidlerne findes, og at afgift kan opkræves i forbindelse med overflyvning af dansk territorium, det åbne hav og en fremmed stats territorium, når, som der står, „der er truffet aftale herom med vedkommende fremmede stat“. For at kunne slutte disse aftaler skal ministeren jo have en lov, og så er spørgsmålet, om begrundelsen herfor er i orden, og det kan vi læse en hel del om i bemærkningerne til lovforslaget. Det er i øvrigt interessant læsning,

som giver mange gode oplysninger, og der er vist grundlag for at takke ministeren for de absolut gode bemærkninger og oplysninger til lovforslaget. Jeg er overbevist om, at vi er mange, der ikke kendte dem før, men nu har vi fået kendskab til dem ved at læse de, som jeg før sagde, gode bemærkninger til lovforslaget.

Vi kender jo ICAO og ved, det er en organisation for den internationale flyvning. Danmark har sikringstjenester i forvejen både på Grønland og Færøerne, og disse sikringstjenester kommer alle luftfartøjer til gode, som passerer området, men så skal de også betale dertil. Jeg er enig i, at det ikke fremover kan være rimeligt, at det er staterne, der betaler. Det må være sådan, at man vedrørende denne hidtil gratis sikringstjeneste går over til en lidt anden form for betaling. Den ændring, som nu ønskes, går ud på, at det bliver brugerne, der kommer til at betale, og det betyder, at den danske stat slipper en del billigere, mens brugerne kommer til at betale noget mere.

Så kan jeg forstå ved gennemlæsning af, som jeg nævnte før, de udmærkede bemærkninger, at det såkaldte åbne hav godt kunne give anledning til visse folkeretlige betragtninger, men åbenbart ikke mere, end at det ikke er til hinder for, at der godt kan indgås indbyrdes aftaler.

Sikringstjenesten bliver så fremover betragtet som en helhed, næsten uanset hvor luftfartøjet befinder sig, og de afgifter, der skal opkræves, vil blive fastsat af ICAO og blive opkrævet af de britiske luftfartsmyndigheder.

Alt i alt går lovforslaget på det sikkerhedsmæssige og i øvrigt på en anden form for betaling herfor, og jeg finder altså ved gennemlæsning, at det lyder fornuftigt, men det er sikkert alligevel rigtigt, at det kræver udvalgsbehandling, og her tilsiger vi naturligvis velvillig behandling.

Overgaard Nielsen (RV):

Ministeren sagde under behandlingen af det foregående lovforslag, at små ting har også ret. Det forekommer mig egentlig, at denne sætning også kan bruges om den første af de to ændringer, der er foreslået til lov om luftfart, når man vil tilføje „samt af flyvepladsens personale“. Der står i bemærkningerne, at man herved opnår, at også per-

[Øvergaard Nielsen.]

sonale i private lufthavne, der ikke kan karakteriseres som myndigheder, kan få tilladelse til at foretage eftersyn. Man ønsker næsten, at det var ligesom i det vilde vesten, hvor sheriffen bare tog nogle folk og satte en stjerne på brystet og så red af sted efter banditterne, for det forekommer mig, at når ministeren skal godkende personalet, politiet skal godkende det, så må man vel også kunne kalde personale, der godkendes til sådan tjeneste på private flyvepladser, for en slags myndighed, og så var denne ændring måske overflødig. Jeg skal ikke bedømme den juridisk, men det er måske nok en af småtingene.

Men det gør ikke så meget, da der alligevel på grund af international overenskomst skal ændres i denne lov. På en konference indkaldt på foranledning af England og Canada i den internationale luftfartsorganisation er man blevet enig om, at nu skal Danmark altså også til at opkræve afgifter af udenlandske luftfartøjer, enten de overflyver dansk område eller ej. Det er en naturlig udvikling henimod, som ministeren siger i sine bemærkninger til lovforslaget, at den civile luftfart efterhånden selv skal bære sine omkostninger. Det er jo sjældent, at staten har indtægter af et lovforslag, bortset fra skatter og afgifter, men her tjener vi altså lidt, vi får nogle penge hjem. Vi får tilsyneladende efter forslaget ikke noget besvær med dem, for det er England, der skal opkræve, fordi de har systemet i orden i forvejen, og opkrævningerne tillægges 5 pct., som englænderne skal have for arbejdet.

Det er givet, at luftfarten efterhånden har udviklet sig sådan, at man ikke kan skelne skarpt imellem, hvornår en flyvemaskine har gavn af det ene eller det andet lands sikkerhedstjeneste, og vi må jo alle sammen være interesseret i, at denne sikkerhedstjeneste bliver bedst mulig, og forslaget vil da også være til gavn for den danske luftfart.

Vi kan give tilslutning til disse ændringer.

Juul-Madsen (K.F.):

De foregående talere har fortræffeligt beskrevet, hvad der er af ændringer i det lille lovforslag, der er fremlagt til behandling her. Jeg skal bidrage til rationaliseringen af arbejdet i dette høje ting ved at nøjes

med at sige, at det konservative folkeparti er velvilligt indstillet over for ministerens lovforslag og skal give det en velvillig behandling i udvalget.

Ib Larsen (CD):

Mit parti ser også med tilfredshed på ændringerne i lovforslaget. Den del af lovforslaget, hvor man foreslår større afgifter, ønsker vi i udvalget at kigge nærmere på, især med hensyn til, hvad det kommer til at betyde for unge trafikflyvere under uddannelse. Jeg har en mening om, at det vil fordyre deres uddannelse med ca. 8.000 kr., men jeg lover en velvillig udvalgsbehandling.

Henning Philipson (SF):

Jeg skal på socialistisk folkepartis vegne give tilsagn om en hurtig og velvillig udvalgsbehandling.

Inge Krogh (KrF):

Det har jo desværre gennem de senere år i stigende grad været nødvendigt at føre kontrol med passagerer og bagage i lufthavne. Oprindeligt blev undersøgelsen af passagerer og deres bagage foretaget af politiet, men det viste sig at være uoverkommeligt, og i de offentligt drevne lufthavne har man derfor fået lufthavnsbetjente, som har arbejdet under politiets tilsyn.

I de private lufthavne, bl. a. Billund, har kontrollen ladet meget tilbage at ønske, og det har givet flyselskaberne en hel del bekymringer. Kontrollen i Billund har, så vidt jeg har kunnet få oplyst, været foretaget af en tilfældig færdselspatrulje, selv for fly, der havde forbindelse med Mellemøsten og andre steder, hvor man kunne vente terrorhandlinger.

Det er derfor med glæde, man ser, at der bliver mulighed for at også personalet på Billund kan medvirke ved kontrollen. Man må forudsætte, at det er mennesker, der er kendt af politiet og belagt med tavshedspligt, da de naturligvis kommer til at erfare meget om de mennesker, de kontrollerer. Man må også forlange, at kontrollen, som det sker andre steder, bliver udført hensynsfuldt.

Siden den internationale flyvning er blevet aktuel, har det været nødvendigt at oprette sikringstjenester forskellige steder,

[Inge Krogh.]

og Danmark har bl. a. sikringstjenester på Færøerne og Grønland. 95 pct. af Danmarks udgifter til denne sikringstjeneste, der omfatter flyveleder-, radio- og vejrtjeneste, har været dækket af de staters fly, der benytter området, og udgifterne har været fordelt efter, hvor mange operationer flyfartøjerne har udført. Andre lande, bl. a. England, Canada og USA, er begyndt af afkræve de civile fly, der benytter eller kan benytte sikringssystemet, en afgift.

Hvis denne afgift bliver indført, vil det for Danmark betyde, at man årligt kan nedtrappe udgifterne med ca. 100.000 kr. Det må derfor anbefales, at loven ændres, så det bliver muligt at opkræve denne afgift, selv om flyet ikke direkte har passeret dansk område eller er i dansk eje.

Fuglsang (DKP):

Mit parti synes også, at lovforslaget er fornuftigt og velbegrunderet, og det er jo også motiveret både af de forskellige ordførere og af ministeren og i de bemærkninger, som følger med lovforslaget. Uden yderligere kommentarer kan jeg love vores velvillige støtte til dets videre gang.

Ministeren for offentlige arbejder (Damsgaard):

Jeg vil gerne takke samtlige ordførere for den positive modtagelse, lovforslaget har fået.

De ærede ordførere har gennem deres bemærkninger redegjort for de to ændringer, som det er rigtigt lovforslaget omhandler, altså ændringerne af § 70 og § 71 i luftfartsloven; det er sikkerhedstjenesten, det angår, og så det, at brugerne skal betale lidt mere, så staten kan spare tilsvarende.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget for offentlige arbejder. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen på Færøerne. (Ændring af skoledirektionens sammensætning).

(Lovforslaget (nr. 51) findes i tillæg A. sp. 899, fremsættelsen i tidenden sp. 833).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Johan Nielsen (S):

I disse sparetider føler jeg mig som en økonomisk helgen, at jeg får lov til på socialdemokratiets vegne at anbefale dette forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen på Færøerne. Jeg føler mig som en økonomisk helgen, fordi dette her for en gangs skyld er et lovforslag, som ikke koster 5 flade ører, og så er det også et lovforslag, som demokratiserer.

Det drejer sig om en demokratisering af den færøske skoledirektion. I den gamle lov står der, at skoledirektionen på Færøerne består af rigsombudsmanden som formand, provsten på Færøerne, altså senere vicebiskoppen, samt 3 af lagtinget valgte medlemmer, og det er det, vi skal have demokratiseret.

Det er da klart, at i vor tid er det ganske upassende, at nogle er født til noget, og derfor skal vi forandre loven derhen, at det er lagtinget, der vælger de tre medlemmer som hidtil, undervisningsministeriet vælger det ene medlem, og det færøske landsstyre vælger det andet medlem, og så skal man konstituere sig selv; ifølge den gamle lov var rigsombudsmanden født formand, nu skal man vælge formanden, og man skal også vælge sekretæren.

Mere er der vel ikke at sige om det, for det er jo vedtaget af lagtinget på Færøerne, og som sagt, socialdemokratiet kan give lovforslaget sin varmeste anbefaling.

Halvgaard (FP):

Fremskridtspartiet kan anbefale undervisningsministerens forslag til lov om ændring af skoledirektionens sammensætning på Færøerne.

Peter Holst (V):

Ikke mindst af samme grund som hr. Johan Nielsen er venstre i stand til at anbe-